PEDENKO v. Ukraine (№ 15058/14)

Обставини справи

Справа стосувалася стверджуваної незаконності судового рішення, ухваленого з порушенням правил територіальної юрисдикції про тримання заявника під вартою, що є порушенням пункту 1 статті 5 Конвенції.

22 лютого 2013 року проти заявника було порушено кримінальну справу за підозрою в підкупі судді. Розслідування за цим обвинуваченням проводила прокуратура м. Києва, зареєстрована в Печерському районі м. Києва, яка офіційно повідомила заявника про розслідування 1 серпня 2013 року.

29 серпня 2013 року Голосіївський районний суд міста Києва (Голосіївський суд), за клопотанням слідчого прокуратури м. Києва обрав заявнику запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Адвокат заявника оскаржив це рішення, зазначивши, зокрема, що Голосіївський суд не має територіальної юрисдикції вирішувати питання про тримання заявника під вартою в межах розслідування, яке проводилося в Печерському районі м. Києва, і що Печерський районний суд міста Києва був компетентним судом для ухвалення рішення про тримання заявника під вартою.

17 вересня 2013 року Апеляційний суд міста Києва залишив без змін рішення від 29 серпня 2013 року, встановивши, що місцевий суд не допустив процесуальних порушень.

Оцінка Суду

ЄСПЛ повторив, що формулювання «законний» і «відповідно до процедури, передбаченої законом» у пункті 1 статті 5 Конвенції по суті відсилають до національного законодавства та закріплюють обов'язок дотримуватися його матеріальних і процесуальних норм. Хоча національні органи влади (зокрема, суди) повинні тлумачити й застосовувати національне законодавство, згідно з пунктом 1 статті 5 Конвенції недотримання національного законодавства тягне за собою порушення Конвенції. ЄСПЛ може та має перевірити, чи цього закону було дотримано (див., серед багатьох інших джерел, *Assanidze v. Georgia* [GC], № ***71503/01***, § 171, ECHR 2004-II).

Для оцінки відповідності пункту 1 статті 5 Конвенції необхідно розрізнювати *ex facie* недійсні постанови про затримання (наприклад, постанова, видана судом, що перевищує юрисдикцію, або коли зацікавлена сторона не мала належного повідомлення про слухання) та *prima facie* дійсні й ефективні постанови про затримання, допоки їх не скасує вищий суд.

Постанова про взяття під варту повинна вважатися *ex facie* недійсною, якщо недолік у ній становив «грубе та очевидне порушення» у винятковому сенсі, зазначеному в прецедентному праві ЄСПЛ (див. *Mooren v. Germany [GC]*, ***№ 11364/ 03***, § 75, 9 липня 2009 року, з подальшими посиланнями).

© Переклад й опрацювання цього рішення здійснено Верховним Судом.

ЄСПЛ взяв до уваги той факт, що рішення Голосіївського суду від 29 серпня 2013 року в апеляційному порядку було залишено без змін. Він також зазначив, що це рішення було ухвалене відповідно до стандартної процедури, передбаченої національним законодавством і заявник не сумнівався у відповідності цієї процедури його справі.

Навіть якщо припустити наявність процесуальних недоліків у рішенні Голосіївського суду про тримання заявника під вартою, ЄСПЛ, беручи до уваги доводи сторін і міркування, зазначені вище, висновив, що ці недоліки мали формальний характер і жодним чином не вплинули на законність постанови про затримання по суті.

ЄСПЛ вважає, що у світлі всіх матеріалів, які є в його розпорядженні, та з огляду на те, якою мірою оскаржувані питання входять до його компетенції, вищезгадана скарга не виявляє жодних ознак порушення прав і свобод, закріплених у Конвенції або протоколах до неї.

Висновок

Заяву визнано неприйнятною та відхилено відповідно до пункту 4 статті 35 Конвенції.

Рішення в цій справі ухвалене Комітетом 24 лютого 2022 року, оприлюднене 15 вересня 2022 року та є остаточним.

© Переклад й опрацювання цього рішення здійснено Верховним Судом.